

108603 - Geschil over verwijdering leerling met syndroom van Down. Het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap en de Wet gelijke behandeling doen er niet aan af dat grenzen van begeleiding bereikt kunnen zijn en de verwijderingsbeslissing redelijk is.

ADVIES

in het geding tussen:

mevrouw [verzoekster], wonende te [woonplaats],
gemachtigde: de heer mr. I.P.M. Boelens

en

[het schoolbestuur], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school],
verweerder
gemachtigde: de heer mr. J.A. Keijser

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 28 januari 2019 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 7 januari 2019 om [de leerling] te verwijderen van [de school]. Verweerder heeft op 13 februari 2019 een verweerschrift ingediend en aangevuld op 28 februari 2019.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 7 maart 2019 te Utrecht.

Verzoekster was ter zitting aanwezig, daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting mevrouw [directeur], mevrouw [intern begeleider], mevrouw [leerkracht] en mevrouw [beleidsmedewerker schoolbestuur], daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brieven van 11 maart 2019 aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Klaagster is de moeder van [de leerling]. [de leerling] is geboren op [geboortedatum] 2010. [de leerling] is bekend met het syndroom van Down en een dysfatische stoornis (neurologische spraak-taalontwikkelingsstoornis).
2. Sinds het schooljaar 2014-2015 volgt [de leerling] onderwijs op [de school] in groep 1-2. Aanvankelijk ging [de leerling] één dag per week naar school, na een half jaar twee dagen.
3. Vanaf het schooljaar 2015-2016 ging [de leerling] volledig naar school en heeft de school handelingsplannen opgesteld.
4. Vanaf de herfstvakantie 2016 tot januari 2018 is [de leerling] niet op school geweest. Zij werd tot april 2017 behandeld bij [een behandelcentrum voor eet-/slikproblematiek].

- Aansluitend heeft zij in de Zorgonderwijsgroep bij [so-school 1] in [vestigingsplaats] onderwijs gevolgd.
5. In januari 2018 is [de leerling] weer naar de school gegaan, in groep 1-2.
 6. [de leerling] kreeg één-op-één-begeleiding vanuit [de zorgorganisatie], vanuit het persoonsgebonden budget van verzoekster. Daarnaast kreeg [de leerling] in de groep individuele begeleiding van een zorgstudent.
 7. De school heeft groeidocumenten voor [de leerling] opgesteld, in ieder geval in juni 2016 en in april 2018.
 8. In april 2018 heeft verweerder een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor speciaal onderwijs voor [de leerling] bij het samenwerkingsverband aangevraagd. Deze is door het samenwerkingsverband afgegeven voor de duur van de basisschoolperiode. Verzoekster heeft tegen de tlv bezwaar ingediend bij het samenwerkingsverband.
 9. Op 6 december 2018 heeft de school aan verzoekster meegedeeld voornemens te zijn om [de leerling] van school te verwijderen. Verzoekster heeft haar zienswijze over het voornemen kenbaar gemaakt.
 10. Op 7 januari 2019 heeft verweerder aan verzoekster meegedeeld over te gaan tot definitieve verwijdering van [de leerling] met ingang van 4 februari 2019. Daarbij heeft verweerder aangegeven dat [so-school 2] bereid is [de leerling] toe te laten.
 11. Tegen dit besluit heeft verzoekster bezwaar gemaakt bij verweerder. Tevens heeft zij zich gewend tot de Commissie met een verzoekschrift.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Verzoekster meent dat verweerder niet mag overgaan tot verwijdering gedurende het schooljaar. Daarnaast, en dat is verzoeksters voornaamste bezwaar, heeft verweerder niet aangetoond dat de school er alles aan heeft gedaan om in de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] te voorzien. [de leerling] heeft baat bij een reguliere onderwijssetting. Dat is gezien de leerbaarheid van [de leerling] het meest passend. Dit blijkt onder meer uit de rapportage van [een praktijk voor speltherapie]. Nadat [de leerling] in 2018 weer op school terugkeerde, heeft de school onvoldoende ondersteuning ingezet. De school was vooral op zoek naar wat [de leerling] niet kan, in plaats van wat zij wel kan en haar hierin te ondersteunen. De school had expertise kunnen inschakelen, bijvoorbeeld van een onderwijsbureau dat deskundig is op het gebied van kinderen met het syndroom van Down, en de ondersteuning kunnen afstemmen. De school dient ook op grond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) doeltreffende aanpassingen te verrichten voor [de leerling]. De stelling van de school dat er een discrepantie bestaat tussen de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] en de ondersteuningsmogelijkheden van de school is veel te algemeen voor het aannemen van een onevenredige belasting.

Daarnaast heeft de school niet tijdig een ontwikkelingsperspectief (opp) opgesteld, althans dit is niet bij verzoekster bekend. Gezien de extra ondersteuningsbehoefte van [de leerling] had er reeds na de start van [de leerling] op school een opp moeten worden opgesteld. Het groeidocument dat is opgesteld in 2018 is slechts opgesteld ten behoeve van de tlv. Omdat verzoekster het niet eens was met hetgeen in het groeidocument is opgenomen, heeft zij haar eigen visie apart naar het samenwerkingsverband gestuurd.

De verwijdering van [de leerling] is niet in overeenstemming met artikel 24 VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VRPH) dat erop is gericht om inclusief onderwijs mogelijk te maken.

Standpunt verweerder

Vanaf het moment dat [de leerling] meerdere dagen naar school kwam, zijn handelingsplannen opgesteld en is extra ondersteuning voor [de leerling] ingezet. De handelingsplannen zijn met verzoekster en betrokken deskundigen besproken. Daarnaast heeft de school in samenspraak met verzoekster groeidocumenten opgesteld, voor het schooljaar 2015-2016, in juni 2016 en in januari 2018. Deze groeidocumenten zijn te vergelijken met een opp. De school heeft reeds bij de evaluatie van het handelingsplan 2015-2016 de vraag aan de orde gesteld of zij nog wel in de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] kon voorzien. Tevens is toen aangegeven dat het niet waarschijnlijk was dat [de leerling] kon doorstromen naar groep 3. Kort daarna werd [de leerling] behandeld voor eet-/slikproblematiek en was zij niet op school. Verzoekster heeft geprobeerd of [de leerling] op [so-school 1] kon blijven. Toen dit niet doorging en [de leerling] terugkeerde op school, is tussen school en verzoekster besproken dat [de leerling] in principe tot de zomervakantie 2018 zou blijven. Verzoekster is op zoek gegaan naar een andere school voor [de leerling]. Tevens is toen besproken welke ondersteuning en begeleiding voor [de leerling] werd ingezet en zijn doelen bepaald. Deze doelen betroffen de verbetering van de spraak- en (taal)ontwikkeling van [de leerling] in de groep, de interactie en communicatie met andere leerlingen en de leerkracht en de zelfstandigheid van [de leerling].

[de leerling] kreeg veel één-op-één-begeleiding van een zorgstudent, buiten de klas. Daarnaast kreeg zij begeleiding vanuit [de zorgorganisatie], twee tot drie keer per week. De school maakte gebruik van de methode leespraat voor [de leerling] en de teacch methode. Op grond van deze methode werden de werkjes van [de leerling] over drie mandjes verdeeld ter structurering. Voorts hebben de leerkracht, de intern begeleider en de begeleider passend onderwijs een cursus gevolgd voor het omgaan met kinderen met Syndroom van Down.

In de één-op-één-situatie was [de leerling] leerbaar. Echter, de noodzakelijke transfer van het geleerde van de één-op-één-situatie naar het werken in de klas bleef uit. In de klas zag verweerder niets van het geleerde terug. [de leerling] pakte in de klas veelvuldig stokjes waarmee ze in haar handen 'fladderde'. Zij keerde dan in zichzelf. [de leerling] trok zich steeds minder op aan andere leerlingen en zij kreeg een steeds meer geïsoleerde positie. Dit kwam ook door het toenemende leeftijdsverschil. In de omgang met andere leerlingen kon zij door onbeholpen gedrag, mede door haar motorische beperkingen, botsen met andere leerlingen (bijvoorbeeld elleboogstoot, te hard knuffelen). De gestelde doelen werden niet behaald. Verweerder moest dan ook concluderen dat er ondanks alle inspanningen nauwelijks vooruitgang is geboekt.

Vanwege haar leeftijd zou [de leerling] moeten doorstromen naar groep 3. Zij is echter niet in staat om zich in die klas te handhaven, ook niet met extra begeleiding. Daarom heeft verweerder besloten om tot verwijdering van [de leerling] wegens handelingsverlegenheid over te gaan. Verwijdering op deze grond mag gedurende een schooljaar.

Verweerder heeft [so-school 2] bereid gevonden om [de leerling] toe te laten en er is een tlv afgegeven.

De school heeft gezien de ingezette ondersteuning en begeleiding aanpassingen voor [de leerling] verricht. De WGBH/CZ geeft echter geen onbegrensd recht op regulier onderwijs. De grenzen zijn de ondersteuningsmogelijkheden van de school. Het College voor de Rechten van de Mens heeft ook geoordeeld dat scholen geen één-op-één-begeleiding hoeven te verzorgen.

Verzoekster kan geen rechten ontleen aan artikel 24 VRPH omdat deze bepaling zich richt tot de overheid.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Het geschil heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De beoordeling van het verwijderingsbesluit

Overeenkomstig het gestelde in artikel 40 lid 11 WPO vindt verwijdering van een leerling niet plaats dan nadat de betrokken groepsleerkracht is gehoord en het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Gesteld noch gebleken is dat niet is voldaan aan alle formele vereisten.

Inhoudelijke beoordeling van het verwijderingsbesluit

Partijen zijn verdeeld over de vraag of verweerder nog langer kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [de leerling]. Omdat de verwijderingsbeslissing is gebaseerd op het bereiken van de grenzen van de ondersteuningsmogelijkheden, zal de Commissie mede beoordelen of de school nog begeleidingsmogelijkheden resteren, of er deugdelijk onderzoek is gedaan naar het ontwikkelingsperspectief en of een andere school is gevonden die bereid is [de leerling] toe te laten.

De Commissie stelt vast, op grond van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, dat de school aan [de leerling] individueel gerichte ondersteuning heeft geboden. De aan [de leerling] geboden ondersteuning en begeleiding is vergelijkbaar met die op belangrijke onderdelen ook binnen speciaal onderwijs wordt geboden. Dit blijkt onder meer uit speciaal voor [de leerling] ingezette methodes zoals leespraat en teacch. [de leerling] is op de school intensief ondersteund door zowel de leerkracht als andere, speciaal voor [de leerling] ingezette begeleiders. De leerkracht van [de leerling] heeft speciale scholing gevolgd over het syndroom van Down in relatie tot onderwijs. De omvang van de individuele begeleiding is naar het oordeel van de Commissie aanzienlijk geweest, nu er sprake is geweest van gemiddeld elf uur individuele begeleiding per week, binnen en buiten de klas. Verzoekers hebben die omvang van begeleiding niet weersproken zodat die voor de Commissie vaststaat. Desondanks laat [de leerling] in de groep onvoldoende ontwikkeling zien. Verweerder heeft gesteld dat de ondersteuning van [de leerling] zijn grenzen heeft bereikt. De Commissie acht dit voldoende aannemelijk. De problematiek dat [de leerling] op school onvoldoende aansluiting vindt bij haar klasgenoten wat betreft leeftijd, cognitieve ontwikkeling en zelfredzaamheid, kan niet langer binnen de kaders van de school, die regulier onderwijs biedt, worden gecompenseerd met een nog intensievere begeleiding. Daar is meer voor nodig, hetgeen mede bepalend zal zijn voor het (toekomstig) welbevinden van [de leerling]. Gelet op de reeds door de school geboden ondersteuning, is de grens bereikt van wat redelijkerwijze van haar verwacht mag worden.

Uit de stukken blijkt dat de school de begeleiding en ondersteuning van [de leerling] planmatig heeft aangepakt en verzoekster daarbij steeds is betrokken. De begeleiding is gedocumenteerd in handelingsplannen en groeidocumenten. Partijen spreken elkaar tegen over de wijze waarop verzoekster is betrokken bij de groeidocumenten, die overeenkomen met een opp. Dit neemt echter niet weg dat de school vanaf het moment dat [de leerling] meerdere dagen naar school ging ondersteuning heeft ingezet en dit steeds planmatig heeft aangepakt. De Commissie is daarom in dit geval van oordeel dat verweerder voldoende onderzoek heeft gedaan naar het ontwikkelingsperspectief van [de leerling] en de ondersteuningsmogelijkheden van de school.

Wat betreft de WGBH/CZ overweegt de Commissie dat deze wet geen onbegrensd recht biedt op regulier onderwijs. Verweerder heeft voldoende en passende ondersteuning geboden aan [de leerling]. Naar het oordeel van de Commissie overstijgt de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] inmiddels de mogelijkheden van de school en is de door verzoekers van de school verlangde ondersteuning onevenredig belastend geworden.

Over de stelling van verzoekster dat de verwijdering van [de leerling] strijdig is met artikel 24 van het VRPH oordeelt de Commissie dat deze bepaling zich richt tot de Staten die partij zijn bij het verdrag. Een onmiddellijk en afdwingbaar recht tussen burgers jegens een schoolbestuur kan daarin niet worden gelezen. Eerder is het artikel van programmatische aard en houdt een opdracht aan de Staat in om maatregelen te nemen met als doel de rechten van personen met een handicap te verzekeren. Artikel 4 lid 1 onder a VRPH verplicht de Staat dan ook tot het treffen van maatregelen voor de implementatie van de rechten die in het verdrag erkend worden. Naar het oordeel van de Commissie kan verzoekster om deze redenen jegens verweerder geen beroep op artikel 24 van het VRPH doen.

Wat de zorgplicht betreft is de Commissie gebleken dat voor [de leerling] een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs is toegekend en dat verweerder een passende school, [so-school 2], bereid heeft gevonden om [de leerling] toe te laten.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek ongegrond verklaren.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

6. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verzoekster om [de leerling] in te schrijven op een school die aan [de leerling] passend onderwijs kan bieden.

Aldus gedaan te Utrecht op 8 april 2019 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. O. Meulenbeek en drs. W.A.J.J. Willems, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brieven van 11 maart 2019 aan partijen meegedeeld.